Redacțiunea Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 185. Brașovŭ, Joi 22 Augustŭ (3 Septemvre). 1891.

Brașovŭ, 21 Augustŭ v.

In sĕptămâna acésta sĕ va întâlnĭ din noŭ împĕratulŭ Vilhelm II cu împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ, cu ocasiunea manevrelorŭ, ce se vorŭ face între Horn și Gmünd.

Este vorba ca sĕ se dea o nouă dovadă despre tăria legăturilorŭ de alianță între acesti doi monarchĭ și acéstă se simte acumŭ mai multŭ ca altădată, ca o trebuință în fața nesiguranței situațiunei europene, ce s'a creatŭ în urma manifestațiunilorŭ ruso-francese dela Kronstadt.

Politica triple alianțe, inaugurată de principele Bismarck, a fostŭ în modŭ însemnatŭ sprijinită prin aceea, că Francia era isolată de celelalte state ale Europei și prin urmare și de Rusia.

Dibăciei cancelarului Bismarck a putută mulțumi Germania, că Francia a fostŭ ținută unŭ șirŭ lungŭ de anĭ în acéstă completă isolare. De când cu serbările dela Kronstadt însĕ, și mai alesŭ de când s'au schimbatŭ între Țarulŭ Rusiei și președintele Carnot prin telegrafŭ, cuvinte atâtŭ de importante de simpatiă, situațiunea este cu totulŭ alta și precum ḑice o fóiă de frunte vienesă, „a devenitŭ mai mare încordarea în admosfera diplomatică.“

Și în ce consista acéstă schimbare a situațiunei?

In două momente fórte importante, carĭ suntŭ deopotrivă de natură a deștepta îngrijirĭ în tabera monarchică a triplei alianțe.

Prin succesele morale, ce le au dobênditŭ Francesii, cu ocasiunea visitei escadrei lorŭ la Kronstadt și la Portsmouth, s'a ridicatŭ mai întâi de tóte prestigiulŭ republicei atâtŭ de multŭ, încâtŭ mulțĭ dintre cei mai încarnațĭ monarchiștĭ, se grăbescŭ a se închina republicei și a renunța astfelŭ la oposițiunea, ce făceau acestei forme de statŭ. Pe lângă acésta s'a petrecutŭ marele evenimentŭ, care a scosŭ pe Francesĭ din isolarea lorŭ de până acum. Francia, precum accentuéză cu mândriă foile de frunte parisiene, posede astăḑĭ amiciția Țarului și a Papei și chiar și Anglia cochetéză cu republica.

Impregiurarea că Francesii nu se mai simtŭ astăḑĭ isolațĭ este privită de pressa germană cu îngrijire, căcĭ, se esprimă ea, prin acéstă Europa a perdutŭ din nou o garanțiă puternică de pace; căcĭ cine póte sĕ asigure de pe acuma, décă Francia și Rusia urmărescŭ scopurĭ de pace orĭ nu?

Deaceea scirea despre întâlnirea monarchilorŭ Austro-Ungariei și Germaniei în Schwarzenau a fostŭ primită de astădată cu o îndoită bucurie la Viena și la Berlinŭ, unde se consideră ca o necesitate a se dovedi în fața amiciției ruso-francese, că este nestrămutată și totŭ mai puternică legătura între cele trei puterĭ aliate, a cărorŭ interesŭ de frunte este a susține starea de dreptŭ actuală în Europa. Ca semnŭ, că la întâlnirea din vorbă se vorŭ discuta și cestiunile pendente politice, se consideră împrejurarea, că cei doi împĕrațĭ vorŭ fi acompaniațĭ de miniștrii lorŭ.

Intre cestiunile, carĭ reclamă atențiunea puterilorŭ aliate, este fără îndoiélă de cea mai mare importanță cestiunea sulevată de „Novoie Vremia“ din Petersburg cu privire la dreptulŭ ce-lŭ are monarchia nóstră asupra provinciilorŭ ocupate, Bosnia și Herțegovina.

Fóia rusésca susține, că după tractatulŭ de Berlinŭ monarchia nóstră nu ar avé dreptulŭ de a dispune după placŭ, asupra trupelorŭ bosniace și herțegovinene și nu este permisŭ a le strămuta ducêndu-le în interiorulŭ monarchiei austro-ungare.

„Novoie Vremia“ admite că guvernulŭ austro-ungarŭ, póte se strămute bataliónele bosniace, de pildă în Herzegovina séu vice-versa, dér nu le póte duce afară de hotarele provinciilorŭ ocupate.

Se înțelege, că foile din Viena respingŭ interpretarea ḑiarului rusescŭ, ḑicêndŭ, că în tractatulŭ de Berlinŭ e vorba numai, că acele provincii se fie „ocupate și administrate“ de Austro-Ungaria.

Dér orĭ cum ar fi, rĕmâne unŭ semnŭ caracteristicŭ alŭ situațiunei schimbate, că presa rusésca se opune acum în modŭ atâtŭ de vehementŭ, nu numai la încorporarea Bosniei, care este o țintă ce urmăresce guvernulŭ austro-ungarŭ, ci chiar și la dreptulŭ nerestrînsŭ de disposițiune alŭ acestui guvernŭ, asupra provinciilorŭ ocupate și asupra trupelorŭ lorŭ.

Sĕ fiă óre sulevarea acestei cestiunĭ începutulŭ încurcăturilorŭ ce ar voi sĕ le provóce Rusia de aci încolo?

Cine póte sci, care este intențiunea Țarului? Vedemŭ și scimŭ însĕ, că astăḑĭ în adevĕrŭ este multŭ mai mare încordarea în atmosfera diplomatică.

CRONICA POLITICĂ.

— 21 Augustŭ (2 Sept).

— Când sosiră în Fiume óspeții dalmatinĭ dela **esposițiunea din Agram**, fură primiți la gară de colonia croată și de direcțiunea reuniunei Citaonică. Dr. Erasmo *Barcicĭ* ținŭ o vorbire, care fù primită cu viue aplause și cu strigăte de „Zivio.“ Unŭ óspe dalmatinŭ strigă: „Sĕ trăiéscă orașulŭ croatŭ Fiume!“ Acesta a fostŭ arestatŭ. Afară de gară, fură óspeții Dalmatinĭ întimpinațĭ de către o mulțime mare, cu strigăte, fluerăturĭ și élyen-urĭ asurḑitóre. In Citaonica se făcŭ o primire splendidă Dalmatinilorŭ, pe când mulțimea de pe stradă făceau contra demonstrațiunĭ. In localitatea croată învecinată *Sussak* se arangiă o mare serbare, pe care însă mulțimea de pe țĕrmulŭ dela Fiume o întimpină cu fluerăturĭ și strigăte de éljen. Pe când plecară Dalmatinii, mulțimea de josŭ isbucni în strigăte de „josŭ Croația!“ Mulțimea a fostŭ împinsă la o parte de poliție. Indată ce ajunseră Dalmatinii pe vaporulŭ lorŭ, începură sĕ cânte cântece de cuprinsŭ politicŭ. In nóptea următóre se întâmplară marĭ escese în Fiume. Studenții, carĭ strigau „Trăiéscă orașulŭ croatŭ Fiume“ au fostŭ bătuțĭ. Unulŭ dintre ei e greu rănitŭ. 19 persóne suntŭ arestate. La unulŭ dintre cei arestațĭ s'a aflatŭ și unŭ revolverŭ.

— Ḑiarulŭ „Narodni List“ vorbesce într'unŭ articulŭ despre *serbarea ḑilei de 6 Septemvrie*, ca aniversare de o sută de anĭ a încoronărei lui **Leopold II**, ca rege alŭ Boemiei. Numita fóie ḑice, că esposițiunea s'a arangiatŭ numai din causa acestei serbărĭ. Nu e nicĭ unŭ motivŭ ḑice „Narodni List“, de a tăgădui acésta séu dóră ar fi îndreptățită declarațiunea lui *Schwarzenberg*, findcă noi ne amŭ prea amalgamisatŭ cu idea cisleitanismului, că noi tremurămŭ la ideia independentei de statŭ și pentru coróna Venceslav? Sĕ se lipséscă óre comitetulŭ esposițiunei de datoriuța, de a arangia acéstă festivitate, atuncĭ coróna pusă deasupra palatului de industriă alŭ esposițiunei ar însemna unŭ pasquilŭ și *poporulŭ cehicŭ va lua insușĭ în mânile sale arangiarea serbărei*. E de ajunsŭ, décă poporulŭ manifestéză în publicŭ, că e consciu de însemnătatea ḑilei respective și-șĭ aduce aminte de evenimentulŭ, ce s'a petrecutŭ înainte cu o sută de an în Hrașdin, e de ajunsŭ, *décă în preséra acestei ḑile vorŭ lumina focurĭ de bucuriă pe toțĭ munțĭ și pe tóte înălțimile țĕrii*, décă în ḑiua aniversării fiăcare orașŭ de munte cehicŭ, chiar și celŭ mai micŭ, arangiază o festivitate și în adunările aceste sĕrbătorescĭ se ridică în totŭ lo-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(3)

PILLONE.

Novelă, de G. Bergsoë. tradusă de Ucu Paolo.

Séra era plăcută și luminată de stele. Semicerculŭ auriu alŭ lunei plutia susŭ în eterŭ de-asupra vîrfurilorŭ Apeninilorŭ. In josŭ la piciórele nóstre plutiau fâșii lungĭ de norĭ albĭ-argintiĭ și între aceștia îșĭ înălțau munții vîrfurile lorŭ stâncóse, de pe carĭ cântecelŭ priveghietórelorŭ rĕsuna ca unŭ corŭ înăbușitŭ de iele. Vêntulŭ adia încetișorŭ printre vițe de vie, ér departe, departe vedeamŭ oglindându-se în lumina lunei fâșii argintii; era fluxulŭ mărei mediterane, care rostogolia valurile sale de cóstele stâncóse ale Gaëtei. Inaintea nóstră scânteia nobilulŭ vinŭ în două butelii, ér josŭ din vale auḑiam sunetulŭ clopotelorŭ bisericilorŭ din Ceprano. Era o séră plină de frumsețea uimitóre a sudului; era unŭ timpŭ potrivitŭ pentru aventurĭ romantice.

Turminoff umplŭ paharăle până în gură și fumândŭ dintr'o țigare îmĭ istorisi următórele:

„Inainte cu doi anĭ fuseiu pentru întâiașĭ-dată în Neapole. Era în luna lui Iuniu, véra îșĭ lăsase deja splendórea colorilorŭ sale peste cetatea minunată, a cărei viéță vióiă atuncĭ se desfășióră, după ce o părăsescŭ străinii. Eu eram ocupatŭ cu visitarea locurilorŭ frumóse, ce mi-se înfățișau privirilorŭ mele — dela golfulŭ albastru ca cerulŭ cu fumegătorulŭ Vesuviu, până la copii cerșitorĭ, carĭ strîngeau de pe tradă rĕmășițe de țigărĭ, pentru ca sĕ deschidă o dughénă provisorică de țigărĭ la colțulŭ vre-unei strade.

„In fiă-care séră mĕ preumblam cu cartea mea de schițe, când de-alungulŭ portului, când pe o stradă strîmtă, când pe lângă Santa-Lucia, ai cărei pescarĭ brunețĭ și colibe pitorescĭ îmĭ oferiau o privire, care mĕ desfăta.

„Intr'o după prânḑă, trecênd pe lângă mica biserică Santa-Lucia, care era patróna pescarilorŭ, îmĭ atrase atențiunea, unŭ șirŭ de carĕ cu musică și stégurĭ, carĭ se îndreptau către Chiaja urmate de o mulțime curiósă, care-șĭ esprima prin strigăte și chiote admirațiunea ei.

Era o tînĕră părechiă din Posilippo, care tocmai se cununa în biserica cea mică și acum, însoțită de rude și de amicĭ, între plesnete de bice, cântece și chiote, se întorcea acasă în trapătulŭ cailorŭ.

In curêndŭ totulŭ deveni numai unŭ norŭ de prafŭ, care se perdù pe drumulŭ către Posilippo. Insĕ cântecele rĕsunară atâtŭ de veselŭ, încâtŭ și eu fui atrasŭ și fără sĕ-mĭ dau socotéla de ceea ce facŭ, urmai procesiunea pe drumulŭ celŭ prăfosŭ, care ducea dealungulŭ golfului. Stéua mea mĭ-a fostŭ favorabilă, trecêndŭ pe lângă ruinele palatului reginei Ioana, auḑii din nou acele vocĭ vesele și vĕḑui celŭ din urmă carŭ descărcându-se de mulțimea, ce în curêndŭ disparù pe o potecă care ducea printre nisce stâncĭ. Arare-orĭ mi-s'a oferitŭ o privelisce mai încântătóre, ca aceea ce mi-se înfățișa privirilorŭ mele, când ajunsei la poteca, care șerpuia în formă de țic-țac printre cóstele stâncilorŭ și ducea la țĕrmure, unde era ținta veselei procesiunĭ.

„La stânga zăceau massele ruinelorŭ întunecate ale castelului reginei Ioana, și valurile vinete închise se rostogoleau acum în tactŭ melodiosŭ printre boltiturĭ, unde odinióră erau legate gondole princiare și unde erau odinióră de gardă helebardierii îmbrăcațĭ în fierŭ.

„La drépta se întindea o limbă îngustă de pămêntŭ, presărată cu stâncĭ și jurŭ împrejurŭ înconjurată de o fășiă de spumă, care arăta, că stâncile se întindeau încă pe sub valurile mărei.

„In fundulŭ acestui sînŭ de mare, zăceau împrăsciate câteva colibe de pescarĭ, parte săpate în massa stâncilorŭ, parte zidite pe surpăturile acestora; și aprópe de ele se construise unŭ cortŭ, care consta din câteva pânze de corăbii. Pănḑele de o parte erau înțepenite de coperișele corăbiilorŭ și în partea de către mare era sprijinitŭ de unŭ catartŭ greu, care era împodobitŭ sĕrbătoresce cu verdéță și florĭ, pe când lampele de diferite colorĭ și focurile din vetrele colibelorŭ, precum și unŭ focŭ mare de pe stânca înaltă anunțau festivitatea.

„La începutŭ rĕmăsei în drumŭ, pentru ca sĕ iau o schiță fugitivă a acestei viețĭ vesele. După ce însă pe încetulŭ începù a se întuneca, ér lumina lămpilorŭ și a focului începură sĕ crescă, deveni mai îndrăsneță cu atâtŭ mai multŭ, că luntrile cu óspeți veneau una după alta și debarcau în sinulŭ celŭ micŭ, așa încâtŭ fără sĕ fiu observatŭ, mĕ putui amesteca și eu în mulțime. In fine am ajunsŭ la loculŭ acela, unde am dorită

culŭ unŭ patriotŭ, care sĕ vorbéscă despre *dreptulŭ publicŭ alŭ Boemiei* şi cu cuvinte viue îmbărbătéză poporulŭ, ca sĕ nu se paraliseze în lupta pentru drepturile sale.

— Ḑiarulŭ „Naţionalulŭ“ organulŭ d-lui Lascar Catargiu anunţă că întrarea d-lui **Alexandru Lahovary** în cabinetulŭ actualŭ, ca **ministru de esterne**, este aḑî unŭ faptŭ împlinitŭ şi adauge că încă înainte de plecarea regelui în străinătate d-lŭ Lahovary, va depune jurămêntulŭ ca ministru. Acelaşi ḑiarŭ afirmă, că d-lŭ *Enache Văcărescu* se va retrage din postulŭ sĕu de ministru alŭ României la Roma şi că d-lŭ Esarcŭ va fi numitŭ în loculŭ lui ministru plenipotenţiarŭ la Roma.

Cu privire la acéstă scire scrie „La Liberté Roumaine“, organulŭ francesŭ alŭ partidei liberalŭ-naţionale între altele: „Faptulŭ că d-lŭ Alexandru Lahovary devine érăşi subordonatulŭ şi colegulŭ d-lui Vernescu nu ne surprinde de locŭ. Aceste suntŭ micĭ afacerĭ de familiă ale conservatorilorŭ, carĭ nu privescŭ decâtŭ demnitatea acestorŭ domnĭ. Însă noi aşteptămŭ cu curiositate sĕ vedemŭ ce vorŭ ḑice amicii d-lui Alexandru Lahovary, faimoşii concentraţĭ, rebelĭ faţă cu şefii partidei liberal-conservatóre. Ce vorŭ ḑice şi junimiştii, carĭ încă afirmau că ar însemna a i-se face injuriă d-lui Alecsandru Lahovary, décă l'ar crede capabilŭ de a primi unŭ portofoliu din mâna d-lorŭ *Catargiu* şi *Vernescu?*

— Ḑiarulŭ „La Boulgarie“ scrie unŭ articulŭ festivŭ din incidentulŭ aniversărei **urcărei pe tronŭ a Sultanului**, în care preamăresce calităţile escelente ale acestui monarchŭ, precum şi binefacerile şi progresele dobêndite în cei 15 anĭ ai domniei sale. Numita fóiă ḑice, că Bulgaria recunósce ideile, sentimentele binevoitóre şi capacitatea înaltă politică a Sultanului. Articolulŭ încheiă, dorindŭ Sultanului viéţă îndelungată şi domniă fericită.

SCIRILE ḐILEI.

— 21 Augustŭ. (2 Sept.)

Programa pentru primirea monarchului nostru în Bistriţa: Sâmbătă în 12 Septemvre după prânḑŭ la 12 óre 50 minute, sosirea în Bistriţă. Primirea la gară prin autorităţile oraşului şi prin comandantulŭ de corpŭ. Intrarea în oraşŭ, cu trăsura, până la cartierulŭ Maiestăţii Sale (casa comitatului.) La 6 óre séra: prânḑŭ. Duminecă în 13 Septemvrie: diminéţa la 8 óre serviciu divinŭ, la 9 óre: primirea demnitarilorŭ înalţĭ ai curţii, ai preoţimei şi ai autorităţilorŭ. Séra la 6 óre: prânḑŭ. Lunĭ, 14 Septemvre: Manevră între divisiunile de infanteriă 16 şi 35. Séra la 6 óre prânḑŭ. Séra la 8 óre (orologiulŭ de Budapesta): Plecarea cu trenŭ separatŭ la Timişóra. Maiestatea Sa doresce, ca sĕ nu i-se facă alte primirĭ la staţiunele intermediare.

* * *

Conductŭ opritŭ. Foile ungurescĭ comunică, că tinerimea universitară maghiară din Orăştiă a voitŭ sĕ arangieze în ḑiua de 25 Augustŭ unŭ conductŭ de torţe în onórea onomasticei lui Kossuth. Primăria oraşului n'a concesŭ tinerilorŭ Kossuthiştĭ sĕ facă acéstă bazaconiă şi astfelŭ micii adoratorĭ ai lui Kossuth au rĕmasŭ cu buzele umflate. „Patrioţii“ s'au cam supĕratŭ, ce-i dreptŭ, dér n'ai ce-i face, Orăştia e Orăştiă şi nu-i Dobriţinulŭ.

* * *

La manevrele francese din tómna acésta, România va fi representată de d. generalŭ Falcoianu, şefulŭ marelui statŭ majorŭ românŭ.

* * *

† **Teodor Aman**, pictorŭ cunoscutŭ, întemeiătorulŭ şi directorulŭ şcólei de belle-arte din Bucurescĭ, a muritŭ Lunĭ în 19 Augustŭ v.

* * *

Oprirea unui ḑiarŭ cuotidianŭ. Ḑiarulŭ politicŭ kossuthistŭ „Független Ujság“, ce apărea în Budapesta sub redacţia d-lui Iuliu Verhovay, Vinerea trecută a fostŭ pe cale judecătorésca opritŭ de a mai apărê sub cuvêntŭ că nu are cauţiunea suficientă. De asemenea 'i s'a interḑisŭ şi debitulŭ poştalŭ. Astfelŭ deocamdată ḑiarulŭ acesta va apărê numai ca o revistă socială-scientifică. Membrii din redacţiune publicară numai decâtŭ o declaraţiune, în care protestéză în contra actului oprirei, ḑicêndŭ, că insuficienţa cauţiunei e numai unŭ pretextŭ de care s'au folositŭ autorităţile în absenţa lui Verhovay.—Cu unŭ cuvêntŭ, kossuthiştilorŭ le merge rĕu.

* * *

Distincţiune. Cetimŭ în „Timpulŭ“: D. generalŭ Lahovari, ministru de resbelŭ, în urma scirei despre prinderea lui Licinski, a telegrafiatŭ curêndŭ a 'i se face cunoscutŭ numele soldaţilorŭ ce s'au distinsŭ spre a-i decora.

* * *

Posta, din causa îngrămădirei călĕtorilorŭ pe liniile căilorŭ ferate ungare, ne vine de vre-o trei ḑile târḑiu şi neregulatŭ. Astăḑĭ până la încheiarea fóiei n'amŭ primit'o de locŭ.

Fundaţiunea universitară Carolŭ I.

Joi, 15 Augustŭ la órele 6 p. m. s'a pusŭ în Bucurescĭ pétra fundamentală la palatulŭ *„Fondaţiunea universitară Carolŭ I.“*

M. S. Regele a fostŭ representatŭ prin d-nii I. Kalenderu, administratorulŭ Domeniului Corónei şi Al. Steriadi; ér din partea guvernului a asistatŭ d. Poni, ministrulŭ instrucţiunei publice.

După ceremonia religiósă, s'a semnatŭ de cei presenţi unŭ pergamentŭ, care s'a pusŭ la temelii.

Documentulŭ este în cuprinderea următóre:

„Noi, Carolŭ I, din graţia lui Dumneḑeu şi voinţa naţională, Rege alŭ României.

„In anulŭ de graţiă 1891 şi alŭ două-ḑecĭ şi cincelea alŭ domniei Nóstre, la 10 Maiu, amŭ creatŭ din voinţa Nóstră şi cu cheltuéla Nóstră, pentru a aminti viitorimei faptele sĕvĕrşite în acestŭ sfertŭ de secolŭ, aşeḑĕmêntulŭ acesta, sub numele de „Fundaţiunea universitară Carolŭ I“ şi pentru sfîrşitulŭ de a da tinerimei studióse unŭ localŭ de întrunire, înzestratŭ cu tóte cărţile trebuinciióse pentru a înlesni lucrările sale.

„Cea dintâiu pétră a acestui aşeḑĕmêntŭ a fostŭ pusă la 15 Augustŭ 1891, în alŭ două-ḑecĭ şi şeselea anŭ alŭ domniei Nóstre.

„Dea Dumneḑeu, ca pentru binele patriei sĕ se îndeplinéscă dorinţa Nóstră precum şi aceea a soţiei Nóstre regina Elisabeta şi A. S. R. Principelui moştenitorŭ Ferdinandŭ, ca acéstă fundaţiune sĕ contribue a reîntări legăturile frăţescĭ între tinerimea universitară şi a întreţine simţĕmintele patriotice care'i înalţă inima.

„Acestŭ actŭ a fostŭ scrisŭ în Bucurescĭ, capitala regatului României, în două exemplare, din care unulŭ a fostŭ ziditŭ în temeliile acestui palatŭ, ér celalaltŭ se va păstra în archivele acestui aşeḑĕmêntŭ.

Timişóra, la 23 Augustŭ 1891.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Concertulŭ fraţilorŭ Mureşianu în Lugoşŭ. In 22 Aug. séra a decursŭ concertulŭ fraţilorŭ Iacobŭ şi Traianŭ Mureşianu în Lugoşŭ înaintea unui publicŭ numerosŭ, deşi arangiarea a fostŭ atâtŭ de modestă încâtŭ nu numai că n'a făcutŭ nicĭ unŭ reclamŭ — cea ce aḑi e la modă — dér nicĭ n'a adusŭ la cunoscinţa împrejurimei, că arta musicală va serba o séră de cucerire în Lugoşŭ unde maliţiosulŭ „Bastinasiu“ dela Aradŭ va suferi mare desastru, căcĭ ideile (?) lui anti-ardelene se vorŭ călca în picióre după tactulŭ musicei lui Filipŭ şi cântătorii ardelenĭ se vorŭ face fraţĭ de cruce cu încântaţii bănăţenĭ.

Tóte punctele din programă s'au esecutatŭ cu acea precisiune în technică, cu acelŭ ritmŭ şi sêmţŭ în predare, cum s'a descrisŭ deja în recensiunea despre concertulŭ datŭ în Aradŭ.

Trebue înse se amintescŭ, că D-lŭ Iacobŭ Mureşianu şi ca compositorŭ are chemare frumósă pe terenulŭ musicei nóstre naţionale, mai cu sémă variaţiunile din „Oltenca“ ni-au arătatŭ, că D-Sa are menire *adevĕrată* a aduce în consonanţă frumseţele musicei nóstre poporale cu cele mai esagerate cerinţe ale artei, fără ca prin prelucrare se pérdă ritmulŭ caracteristicŭ naţionalŭ.

Putemŭ afirma, că în cei trei numerĭ de pianŭ „Doina“ „Românŭ verde ca stejarulŭ“ şi „Olténca“ avemŭ o probă perfectă despre talentulŭ rarŭ: *a compune corespunḑetorŭ regulelorŭ artei, dér a salva ritmulŭ naţionalŭ.*

D lŭ Traianŭ Mureşianu ne-a încântatŭ cu baritonulŭ seu, precum s'a scrisŭ deja în recensiunea dela Aradŭ; dér a escelatŭ cu pianissimele fórte frumosŭ reuşite, permiţindu-şĭ a trece bariera baritonului şi a face unele escursiunĭ fórte bine reuşite prin regiunile tenorului primŭ, la ce pe lângă vocea frumósă contribue multŭ *şcóla.*

O rară plăcere ne-a oferitŭ numerii programei „Tudorŭ“ solo sopranŭ şi „Adio“ duetŭ sopranŭ şi baritonŭ, în carĭ am avutŭ ocasiune a ne delecta în sopranulŭ strălucitŭ alŭ D-şórei Alma Maiorŭ. De admiratŭ este esecutarea duetului „Adio“ din partea D-şórei, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, pentrucă resultatulŭ strălucitŭ a fostŭ obţinutŭ după o probă abia de două óre; în ḑiua concertului D-şóra Maiorŭ cu a-celŭ duetŭ italianŭ — şi séra ne-a pusŭ în uimire cu siguritatea şi precisin ea în esecutarea acestei piese.

Publiculŭ întregŭ a fostŭ încântatŭ de succesulŭ D-şórei, dându-şĭ în aplause frenetice esprimare entusiasmului şi admirării sale.

Ce e dreptŭ, duetulŭ e o piesă în care D-şóra a avutŭ ocasiune a'şĭ desvolta vocea în tóte regiunile, şi a ne convinge, că atâtŭ tonurile sonore din altŭ, câtŭ şi răpitorulŭ sopranŭ este deopotrivă încântătorŭ, se recere înse acea voce şi şcólă de care dispune D-şóra.

După concertŭ a urmatŭ, prea firesce: joculŭ; — şi trebue se recunóscemŭ, că acestŭ „punctŭ afară de programă“ deşi a fostŭ improvisatŭ a succes fórte bine; musica de lăutarĭ escelentă

---

mĕ aşeḑai lângă o stâncă avêndŭ la drépta mea foculŭ de veseliă, a cărui flacără roşietică arunca o lumină pitorécă peste grupele de óspeţĭ, carĭ se aflau înaintea mea.

„Óspeţilorŭ li-se aduse în castróne marĭ macaróne, pescĭ, fripturĭ şi pâne, ér vinulŭ îlŭ aducea în coşurĭ marĭ din pivniţă şi în curêndŭ societatea se făcŭ din ce în ce mai veselă. Ce figurĭ măreţe săltau înaintea ochilorŭ mei! Femei tinere surîḑĕtóre, femei cu faţa zbârcită a căror costum pestriţ înfăţişau bătrâneţele lorŭ şi mai tare, copii strenţeroşĭ jumĕtate goi, carĭ fără multă jenă se băteau pe sub masă pentru câte o perseŏă căḑută josŭ, bărbaţĭi cu faţa brunetă, cu ochii negri, statură atletică, aşa încâtŭ fără sĕ vrei te gândeai la nisce contrabandiţĭ africanĭ, fiinţe când urîte când frumóse — toţĭ aceştia lărmuiau, cântau şi chiuiau, gesticulau şi jucau înaintea ochilorŭ mei, aşa încâtŭ numai sciamŭ, pe cine sĕ schiţezŭ pe hârtia mea.

„In fruntea mesei se afla mirele şi miresa, încunjuraţĭ de amicĭ şi rude; ea era cu o taliă sveltă cu ochii negrii, cu zîmbetŭ veselŭ şi cu o privire radiósă; elŭ avea o statură puternică, era musculosŭ, unŭ tipŭ de adevĕratŭ contrabandistŭ neapolitanŭ şi în momentulŭ acesta era mai multŭ ocupatŭ cu mâncarea şi cu beutura, decâtŭ cu miresa.

„Fără de veste rĕsună unŭ strigătŭ ascuţitŭ pĕtrunḑĕtorŭ. Se părea, că acestŭ signalŭ produse unŭ efectŭ magicŭ asupra celorŭ de faţă. Se făcŭ o linişte de mórte, chiar copiii încetară cu chiotele lorŭ. După aceea rĕsună unŭ *evivva* asurḑitorŭ, tóte pălăriile şi căciulile fură aruncate în aerŭ, ca prin farmecŭ, rĕsunară guitarele şi tamburinele, şi pe când câţĭva pescarĭ apucară câteva crăcĭ de măslinŭ arḑĕnde şi le oscilau prin aerŭ, năvăli tótă societatea, cu guitarele în frunte, la ţĕrmure, ca sĕ priméscă pe noulŭ óspe.

„Mĕ uitaiu spionândŭ cătră mare. La începutŭ nu vĕḑui altceva, decâtŭ luna şi valurile, carĭ luciau într'unŭ modŭ originalŭ, ca şi spirtulŭ aprinsŭ. Apoi se ivi unŭ obiectŭ întunecosŭ, care se apropiă ca unŭ delfinŭ uriaşŭ pe lângă limba de pămêntŭ, apoi apărŭ în lumina lunei şi acum se arătă că e o luntre mare de pescarĭ, care mânată de 16 vêslaşĭ plutia cu o iuţélă mare pe valurile mărei mediterane. Mai înainte de a ajunge pescarii la ţĕrmŭ, barca deja se apropiase şi din ea se coborîră două persóne, carĭ fură primite cu mare bucuriă de mulţime. Una dintre aceste persóne era unŭ tinĕrŭ înaltŭ, chiposŭ, brunetŭ ca unŭ arabŭ, cu trăsurile feţei bine marcate şi cu o privire, care avea ceva maiestetică, ceva regescŭ în sine. Pe pălăria sa fâlfâia o mulţime de panglicĭ de mătase de diferite colorĭ. Pe umerĭ purta o manta brodată cu aurŭ şi cu nasturĭ de argintŭ, pe sub ea se vedea o cămaşă fină, prinsă la gâtŭ cu o agrafă strălucitóre. Vesta de mătase desfăcută, dispărea într'o eşarpă stacojie şi décă mai adaugŭ şi nisce gamaşinĭ galbine şi pantalonĭ de mătase, vei vedé îndată costumulŭ acela, pe care-lŭ pórtă bogaţii neguţătorĭ de vinŭ din regiunea de Amalfi, atuncĭ când e vre-o sĕrbătóre mare.

„Celalaltŭ óspe era o tênĕră fată, o figură elastică şi delicată, o frumseţe perfectă, cu profilŭ grecescŭ şi espresiunea aceea melancolică în ochĭ, care e propriă multorŭ femei neapolitane. Ea purta o manta de mĕtase închisă, a cărei glugă de catifea négră o trase pe capŭ, ca sĕ se apere de vêntulŭ de mare. Ajungêndŭ lângă focŭ, îşĭ luă gluga josŭ şi acum vĕḑui spre marea mea uimire unŭ pĕrŭ desŭ, bogatŭ, însĕ roşu auriu, care împletitŭ cu panglicĭ părea ca o aureolă de gloriă pe creştetulŭ ei.

„Nu e lucru rarŭ, sĕ veḑĭ Neapolitane cu pĕrulŭ roşu. Căcĭ pe ţĕrmurii golfului, unde dobêndiră succesorĭ Francii, Normanĭ şi sute de alte popóre, nu ş'a putută păstra rasa italiană curăţenia şi neamestecarea sângelui, ca în văile munţilorŭ Sabinĭ şi Volşcicĭ. Dér era unŭ pĕrŭ de o lucire metalică atâtŭ de curată, cum nu mai vĕḑusemŭ nicĭ-odată, care da la ivélă şi mai tare sprêncenele ei brunete şi privirea mândră, din ochii ei cei negrii.

„Mĕ înlănţuise frumseţea ei, dér mĕ uimi cu totulŭ costumulŭ ei. Nu vreu sĕ amintescŭ rochia ei cea frumósă, corsetulŭ ei de mătase, pantofii ei cei micĭ cu catarămĭ de argintŭ. Acestea tóte le vĕḑusemŭ la ţeranii din Sorrent şi Ischia, când visitau în haine de sĕrbătóre capitala. Mai multŭ mĕ frapă splendórea petrelorŭ scumpe, ce erau pe costumului ei. Când şeḑŭ lângă soţulŭ ei, nu departe de cortŭ, atuncĭ putui sĕ vĕd lămuritŭ, că obiectele acestea nu suntŭ

a lui Filipŭ a contribuitŭ din tóte puterile la disposiţia publicului dansatorŭ,— şi călcarea în picióre a ideilorŭ nefericite „băstinasescĭ“— anti ardelene.

Se înţelege, că tóte D-şórele din Lugoşŭ au adusŭ sacrificiulŭ pe altarulŭ frăţietăţii, de „corte“ nicĭ vorbă n'au fostŭ, ardelenii şi bănăţenii erau egalŭ favorisaţĭ.

D-şórele: Sidonia şi Alma Maiorŭ, Vlad, Madincea, Cobilaş, Ianculescu s. a. fără escepţiune au datŭ *contra voturĭ* lui „Băstinasiŭ“, şi pare că se putea observa un felŭ de demonstraţiune în amabilitate şi cordialitate faţă cu cavalerii dintre carĭ nam auḑitŭ plângênduse pe nimenĭ.

Amabilele dansătóre, respectândŭ *tóte* cerinţele înfrăţirei, ca pe la $1^1/_2$ din nópte s'au depărtatŭ, lasându-i pe nemângăiaţii cavalerĭ între păhare,— trebue satisfăcutŭ tuturorŭ cerinţelorŭ.

Era 3 óre de cătră ḑiuă, când se ridică unulŭ dintre fraţii „bănăţenĭ“.... o linisce sĕrbătorésca înlocui sgomotulŭ voiosŭ de mai 'nainte, toţĭ aşteptau cu încordare cuvintele de aurŭ ale oratorului, despre care se scie, că în viéţa lui n'a vorbitŭ decâtŭ lucrurĭ înţelepte. — D-lorŭ — începŭ oratorulŭ — am o propunere! (sĕ audimŭ! strigară toţĭ din tóte părţile, facênd şi aci baritonulŭ lui Traianŭ M. celŭ mai mare efectŭ) „D-lorŭ! propunŭ sĕ trimitemŭ o telegramă de condolenţă lui „Băstinasiŭ“ pentru nefericirea — ideilorŭ sale antiardelene“!

C'unŭ enstusiasmŭ nemărginitŭ şi cu aplause frenetice s'a ridicatŭ unanimŭ la conclusŭ acésta propunere! Dér ce se veḑĭ? oficiulŭ telegraficŭ a declaratŭ în în modŭ categoricŭ, că: „'i pare fórte rĕu, dér c'unŭ omŭ care are astfelŭ de indei, nu póte sta de vorbă .....“

Aşa sa sfîrşitŭ concertulŭ celorŭ doi fraţĭ românĭ ardelenĭ în Lugoşŭ, unde ómenii nu vorbeau decâtŭ despre gloria splendidă a artei române şi cucerirea generală ce a făcut'o chiar şi asupra inimelorŭ străinilorŭ; căcĭ au fostŭ şi de acestia, parte pentru concertŭ, parte de dragulŭ ochişorilorŭ negri a unei séu a altei D-şóre române.

Dela Lugoşŭ plécă fraţii Mureşianu la Mehadia; e posibilŭ, că şi acolo ne vomŭ întâlnì.

Dr. Aureliu Munteanu.

Raportŭ generalŭ

alŭ comitetului Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ despre activitatea sa în decursulŭ anului 1890.

IV.

Membrii Asociaţiunii.

a) Membrii ai Asociaţiunii au fostŭ în anulŭ 1890, ţinêndŭ contŭ singurŭ numai aceia, carĭ au solvitŭ taxele la timpŭ: 1) fundatorĭ 84: 2) ordinarĭ pe viéţă 156: 3) ordinarĭ cu taxe anuale 340.

Intre membrii arĕtaţĭ nu se află şi cei însinuaţĭ dela adunarea generală de la Reghinŭ încóce până la finea anului 1890 şi dela 1 Ianuarie 1891 până la presenta adunare generală. Numĕrulŭ membrilorŭ noi e dovadă, că interesulŭ faţă cu Asociaţiunea transilvană e aḑi generală, mai alesŭ în sînulŭ inteligenţei nóstre.

b) Dintre membrii Asociaţiunii au reposatŭ în decursulŭ anului 1890 şi până la acéstă adunare generală, întrŭ câtŭ dispunemŭ de datele respective, cei înduşĭ în lista alăturată sub $\cdot/_6$. Din acéstă listă onorata adunare generală va binevoì a observa, că în decursulŭ timpului şi dintre membrii comitelului s'a mutatŭ unulŭ la cele eterne, şi anume fericitulŭ Ilie Măcellariu, fostŭ consilierŭ guvernialŭ în pensiune.

V.

Biblioteca Asociaţiunii.

Biblioteca Asociaţiunii a constatŭ la finea anului 1890, conformŭ raportului bibliotecarului, din 1989 opurĭ, 4958 tomurĭ şi 4237 broşurĭ. Sporiulŭ a provenitŭ, ca şi în anii precedenţĭ, din donaţiunĭ şi întrărĭ în schimbŭ dela Academia de sciinţe din Budapesta, dela Academia de sciinţe din Viena, dela Academia română din Bucurescĭ, dela Universitatea săsésca din Sibiiu, dela „Verein für siebenbürgische Landeskunde“ în Sibiiu, dela biblioteca naţională din Florenţa şi Roma.

Vrednice de amintire suntŭ donaţiunile în cărţĭ făcute de preşedintele Asociaţiunii, apoi d-lŭ G. G. Meitani din Bucurescĭ ş. a.

Dintre scrierile periodice au încursŭ gratuitŭ: „Telegrafulŭ românŭ“, Tribuna“, „Gazeta Transilvaniei“, „Fóia Ilustrată“, „Luminătoriulŭ“, „Biserica şi Şcóla“, „Fóia Dieces.“, „Familia“, „Gazeta Poporului“, „Gazeta Bucovinei“, „Economia Naţională“, „Fóia Sătenului“. „Şcóla Română“, „Romänische Revue“, „Archiva societăţii scientifice din Iaşĭ“, „Amiculŭ Familiei“, „Fóia bisericéscă şi şcolastică“, „Convobirĭ Literare“, „Preotulŭ Românŭ“.

Inventarulŭ bibliotecii s'a sporitŭ, pe lângă cărţile întrate, cu esemplare din „Transilvania“ organulŭ Asociaţiunii pro 1890.

VI.

„Transilvania“, organulŭ Asociaţiunei.

1. „Transilvania“, organulŭ Asociaţiunii, s'a edatŭ în anulŭ 1890 sub redecţiunea primŭ-secretarului Asociaţiunii, a d-lui Ioanŭ Popescu. Ca şi în anulŭ 1889, organulŭ nostrŭ s'a scosŭ şi în anulŭ 1890 în 750 esemplare, din care 580 s'au trimisŭ la membrii Asociaţiunii, 2 la prenumeranţĭ, 18 la despărţĕminte, 49 la bibliotecĭ şcolare şi în schimbŭ şi 9 oficióse; membrii Asociaţiunii, carĭ au plătitŭ taxele regulatŭ au primitŭ fóia în modŭ gratuitŭ.

2. Aci e loculŭ sĕ Vĕ facemŭ următórea impărtĕşire. Onorata adunare generală a Asociaţiunii din anulŭ trecutŭ, prin conclusulŭ sĕu, prin care a votatŭ suma de 1000 fl. v. a. pe anŭ pentru înavuţirea şi încuragiarea literaturii române, voindŭ a mai înlesnì edarea organului Asociaţiunii, a enunţatŭ, că studiile scienţifice, ce se vorŭ premia din numita sumă, sĕ se scótă la ivélă cu deosebire prin mijlocirea fóiei nóstre „Transilvania“. Primŭ secretarulŭ şi redactorulŭ foii, domnulŭ Ioanŭ Popescu, mânecândŭ dela numitulŭ enunciatŭ, a stăruitŭ la comitetŭ sĕ i-se înlesnéscă imediatŭ redactarea foii, votându-se o sumă óre-care, din care sĕ se remunereze colaboratorii angagiaţĭ. Avêndŭ în vedere stăruinţa arĕtată a redactorului şi vrêndŭ a o mulţămi, comitetulŭ în conclusulŭ sĕu relativŭ la modulŭ, cum sĕ se esecute conclusulŭ adunării generale, a pusŭ în vedere şi premiarea publicaţiunilorŭ t i p ă r i t e în „Transilvania„ dela adunarea din Făgăraşŭ încóce, carĭ notificându-se şi numai din partea redacţiunii, se vorŭ găsi, că întrunescŭ condiţiunile cuprinse în conclusulŭ onoratei adunărĭ provocate mai susŭ.

In urmarea acestui conclusŭ alŭ comitetului, pe basa căruia s'a escrisŭ conclusulŭ literarŭ, redactorulŭ fóiei notifică aceluia publicaţiunile tipărite în anulŭ 1890 în „Transilvania“, carĭ arŭ fi sĕ se remunereze, dimpreună cu remuneraţiunile, ce arŭ fi a se vota în suma totală de 260 fl. v. a., cerêndŭ liberarea acestei sume dreptŭ ajutorŭ pentru remunerarea colaboritorilorŭ pro 1890. Vrêndŭ de o parte a termina cestiunea, éră de alta a evita provocarea susceptibilităţii unuia s'au a altuia dintre autorii notificaţĭ, comitetulŭ, fără a reflecta la meritulŭ studiilorŭ notificate a încuviinţatŭ escepţionalminte cererea redactorului şi a votatŭ de astă-dată, în aşteptarea îndemnisării ulteriόre din partea onoratei adunărĭ, suma cerută de 260 de fl. v. a. „ca ajutorŭ extraordinarŭ pentru redactarea fóei anului 1890“, fără a se crea însĕ prin acésta casŭ de precedenţă. Suma de 260 fl. s'a solvitŭ din suma de 1000 fl., votată pentru promovarea literaturei nóstre, la mâna redactorului spre a o destribui însuşĭ între persónele, carĭ prin colaborarea lorŭ i-au înlesnitŭ redactarea în anulŭ 1890. Incâtŭ pentru viitorŭ însĕ comitetulŭ a enunţatŭ, că din m i i a de florinĭ amintită mai susŭ va remunera, în ce privesce „Transilvania“, numai studiile scierţifice, carĭ întrate la concursŭ şi trecute prin critică se vorŭ afla, că merită a fi remunerate şi apoi publicate în „Transilvania“. (Va urma.)

Banditulŭ Simeonŭ Licinski.

Completămŭ scirea nóstră de alaltă-erĭ despre prinderea banditului Licinski cu următórele informaţiunĭ scóse din ḑiarulŭ „Naţionalulŭ“ din Bucurescĭ:

In prevedere, că Licinski trebuia sĕ profite de hramulŭ mânăstirei Celicŭ-Dere (Dobrogea) pentru a comite vr'o nouă jăfuire, poliţia din Tulcea a trimisŭ la Teliţa, unde e situată mânăstirea Celicŭ-Dere, patru gardiştĭ, pentru ca la nevoiă sĕ se unéscă cu alţĭ trei ce erau deja în localitate în urmărirea banditului de mai multŭ timpŭ.

In diminéţa ḑilei de 16 Augustŭ la ora 6, notarulŭ comunei Teliţa, anume Bonciu, se întêlnesce cu Iamandi Tănase, ajutorŭ alŭ comandantului de gardiştĭ şi-i spune, că păzitorulŭ dela via lui Teodorŭ Chioru 'i-a denunţatŭ, că Licinski se află în casa dela viă. In urma acestei scirĭ, Iamandi însoţitŭ de notarŭ şi de ceialalţĭ cincĭ gardiştĭ, ia pe unŭ anumitŭ Ionŭ a Domecii, care fusese gardistŭ în Tulcea, pe doi soldaţĭ din garda de onóre a episcopului Dunăreide-josŭ venitŭ în mânăstire spre a oficia pe alţĭ doi soldaţĭ găsiţĭ la Teliţa şi pe unŭ servitorŭ dela o viă, numitŭ Gaitanu, cu toţii 13 inşĭ, cu carĭ numai decâtŭ merse la via citată.

Sosiţĭ la viă, au încunjuratŭ casa postându-se unii în faţa ferestrelorŭ şi alţii în lăuntrulŭ tindei, unde au încuiatŭ şi legatŭ uşa odăii, în care se afla Licinski. Apoi notarulŭ a somatŭ pe banditŭ sĕ se predée, dér elŭ a rĕspunsŭ prin focurĭ. Primulŭ sĕu focŭ trasŭ asupra uşei odăii a lovitŭ în partea dréptă a pieptului pe soldatulŭ fruntaşŭ George Chirvaşĭ, care stetea cu arma gata a trage în elŭ décă ar fi eşitŭ din odaiă. Toţĭ au ripostatŭ la focurile banditului, ér Găitanu luândă arma soldatului mortŭ, a ochitŭ pe banditŭ prin crepătura uşei şi a trasŭ trei focurĭ asupra lui. Acesta simţindu-se greu rănitŭ s'a ascunsŭ sub patŭ de unde a descărcatŭ tóte armele lui asupra asediatorilorŭ fără a atinge de nimenea. La unŭ momentŭ asediatorii au strigatŭ „ura“ şi au năvălitŭ în odaiă, unde într'o clipă au pusŭ pe banditŭ în nemişcare. Imediatŭ după acésta l'au dusŭ la poliţiă unde fù arestatŭ.

Banditulŭ s'a luptatŭ cu multă energiă şi n'a cedatŭ decâtŭ în urma rănei primite, care avea mai multă gravitate de cum se credea la începutŭ şi în urma căreia a şi muritŭ în ḑiua de 17 Augustŭ la 9 óre diminéţa.

Elŭ a mărturisitŭ procurorului mai tóte faptele sale, fără însĕ a denunţa pe gazdele la carĭ se adăpostea. Intre altele a spusŭ, că véra trăia prin pădurĭ, ér iérna prin pescăriile dela Sulina şi că adesea mergea la Brăila spre a petrece şi a se provisiona cu cartuşe şi alte muniţiunĭ. La dênsulŭ s'a găsitŭ numai 300 de lei şi câteva obiecte răpite dela călĕtorĭ. Cadavrulŭ banditului fù transportatŭ la Tulcea.

Imormêntarea bravului soldatŭ care a căḑutŭ în luptă de arma banditului, fù sĕvêrşită în 18 l. c. cu mare pompă, făcêndu-i-se onorurile militarĭ.

Astfelŭ şi-a terminatŭ banditulŭ o viéţă plină de crime şi de jafurĭ. Unŭ asemenea omŭ, care ajunsese prin faptele sale spaima populaţiunei Dobrogene şi de care ţéra întrégă se interesa, a avutŭ unŭ sfêrşitŭ miserabilŭ, scăpândŭ de justiţia ómenilorŭ pentru a suferi pe aceea, mai mare, a lui Dumneḑeu.

DIVERSE.

Numĕrulŭ căilorŭ ferate din totă lumea cresce în fiă-care anŭ. Din 468,872 chilometri câtŭ se numĕra în 1884, în 1888, au ajunsŭ la 571,777 chilometri. Asupra acestei cifre, Europa este cu 214,252 chilometri, America cu 304,005 chilometri, celelalte trei părţĭ ale lumei n'atingŭ împreună decâtŭ 53,514 chilometri. Dintre tóte ţĕrile Europei, Franţa are celŭ mai mare numĕrŭ de reţele de căi ferate dela 1884; ea a construitŭ 4,048 chilometri, ér Germania a construitŭ 4,047. După aceste două ţĕrĭ vinŭ: Austria 3,658 chilometri mai multŭ decâtŭ în 1884, Rusia 3,643, Italia 2,286 şi Anglia 1,526. Totalulŭ căilorŭ ferate 571,777 chilometri, represintă aprópe de patru-spreḑece orĭ jurulŭ pămêntului şi întrece cu multŭ distanţa dintre pămêntŭ şi lună, care nu este decâtŭ de 384,420 chilometri.

Colorile şi femeile. Marele romanţierŭ francesŭ Balzac susţine, că caracterulŭ femeilorŭ se póte cunósce de pe colorile favorite lorŭ. Colórea albă semnifică cochetăriă, colórea roza — gingăşiă. Violeta este colórea favorită a acelorŭ femei, carĭ simtŭ cu destulă jale, că tinereţa lorŭ a începutŭ a se veşteḑi, din care causă mamele, la cununia fetelorŭ lorŭ, de obiceiu pórtă pălării de colórea acésta. De femeia, căreia-i place sĕ pórte haine în colóre portocaliă, sĕ te ferescĭ ca de para focului, căcĭ este certăréţă şi iubitóre de gâlcévă; dér nicĭ de femeile, cărora fără nicĭ o causă le place sĕ umble în haine negre, séu carĭ îşĭ alegŭ de obiceiu haine albastre, sĕ nu încercĭ a te apropia. Colórea roşiă semnifică vanitate, cenuşiă — indiferentismŭ. O femeiă cu adevĕratŭ sufletŭ mare este aceea, alŭ căreia gustŭ nu este legatŭ de nicĭ unŭ felŭ de colóre, ci pe tóte de-opotrivă le iubesce. — Nu scimŭ, ce impresiunĭ deosebite l'au îndemnatŭ pe Balzac sĕ-şĭ facă aceste observaţiunĭ ale sale; cutezanţa aserţiunilorŭ lui însĕ prea uşorŭ lasă a conchide, că acestui mare romanţierŭ francesŭ nu i-a plăcutŭ sĕ vadă pe femei îmbrăcate în haine de nicĭ unŭ feliu de colóre.

Teoriă şi pracsă. „...Da, da, teoriă şi pracsa se deosebescŭ una de alta ca cerulŭ de pămêntŭ! De esemplu, în modŭ teoreticŭ 'mĭ trebue dela biroulŭ meu şi până la locuinţa mea 10 minute şi nicĭ unŭ crucerŭ, în praxă însă îmĭ trebue celŭ puţinŭ trei óre şi 4—5 florinĭ!“ — „Dér cum se póte acésta?“ —„Fórte simplu, în drumulŭ acesta se află p a t r u b i r t u r ĭ“.

---

din prăvăliile giuvaergiilorŭ sĕracĭ din Santa-Lucia, ci suntŭ pietrii scumpe, diamante, rubine şi safire, cu carĭ abia se puteau asĕmĕna petrile preţióse ale juvelierilorŭ din strada Toledo — da, spre marea mea surprindere descoperìi, că petrile scumpe, marĭ ca alunile, erau veritabile, pare că acum ar fi fostŭ scóse din adâncimile misterióse ale mărei. Alăturândŭ încă mărgelele de coralŭ dela gâtulŭ ei şi brăţarele de aurŭ împodobite cu rubine, îmĭ închipuiamŭ, că celŭ puţinŭ, décă nu e vreo princesă, trebue sĕ aibă o avere princiară.

„Totuşĭ zăcea în frumseţea şi podóba ei, ceva, ce-ţĭ provoca o repulsiune, despre care nu-ţĭ puteai da sémă. Nu numai, că nu era conscie de frumseţea ei, ba chiar primia linguşirile óspeţilorŭ cu unŭ felŭ de dispreţŭ, care nu era de locŭ în armoniă cu sinceritatea sĕrmanilorŭ ómenĭ, carĭ i-le aduceau.

Din cândŭ în când observamŭ împrejurulŭ gurei ei o trăsătură rece indiferentă, şi décă însoţitorulŭ ei îi ḑicea ceva, ce o supĕra, atuncĭ observamŭ pe faţa ei o espresiune rece, ce trecea însĕ repede. (Va urma.)

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

din 2 Septemvre st. n. 1891.

	Cump.	Vĕnd.
Bancnote românesci	9 28	9 32
Argintŭ românescŭ	9 22	9.27
Napoleon-d'orĭ	9.28	9.32
Lire turcescĭ	10.48	10.53
Imperialĭ	9.46	9 51
Galbinĭ	5 41	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%	102.—	—.—
„ „ „ 5%	99.50	100.—
Ruble rusescĭ	116.—	117.—
Mărcĭ germane	57.30	57.60

Discontulŭ 6- 8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 1 Septemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	102 95
Renta de hârtiă 5%	100.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.10
dto argintŭ	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 50
Bonurĭ rurale ungare	90.35
Bonurĭ croato-slavone	104.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	130 25
Renta de argintŭ austriacă	90.50
Renta de hârtiă austriacă	90 50
Renta de aurŭ austriacă	110 15
Losurĭ din 1860	136 75
Acțiunile băncei austro-ungare	1010.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	325.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	275.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.57
Napoleon-d'orĭ	9.35
Mărcĭ 100 împ. germane	57.70
Londra 10 Livres sterlinge	117 30

Nr. 11426—1891 655,3—1

PUBLICAȚIUNE.

Din fundațiunea senatorului **Fridericŭ de Closius** se dau sume de banĭ pănă la **10,000 fl. v. a.** cu garanțiă hipotecară și cu interese 6% și celŭ puținŭ 1% amortisațiune.

Doritorii sĕ se anunțe la subscrisulŭ magistratŭ.

Brașovŭ, în 29 Augustŭ 1891.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8 45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Brașovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timișŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rev		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5 46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra . . .	4.30	11.25
Odorheiu . . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu . . .	8 15	3.15
Sighișóra . . .	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brașov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Brașov	8.24	9.44

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.